

(Signaler & system I, ht08: L4, må 8 september)

Homogena, autonoma system, igen, dvs $\mathbf{x}' = \mathbf{A}\mathbf{x}$, $\mathbf{A}$ konstant: $n \times n$

Från förut: Om $\mathbf{A}$ har n linjärt oberoende **egenvektorer** $\mathbf{k}_1, \dots, \mathbf{k}_n$ med $\mathbf{A}\mathbf{k}_i = \lambda_i \mathbf{k}_i$ (speciellt om alla λ_i är olika eller $\mathbf{A}$ är symmetrisk) är den allmänna lösningen

$$\mathbf{x}(t) = \sum_{i=1}^n c_i e^{\lambda_i t} \mathbf{k}_i, \text{ dvs man kan välja } \Phi(t) = (e^{\lambda_1 t} \mathbf{k}_1 \dots e^{\lambda_n t} \mathbf{k}_n).$$

Vi studerar speciellt för $n = 2$ **fasporträtt** för systemet, dvs en bild av $x_1 x_2$ -planet (kallat xy -planet), **fasplanet**, med ett antal **banor** (eller trajektorior), kurvorna $(x(t), y(t))$, inritade. Det ger förståelse för systemets beteende, t.ex. stabilitet.

Om den konstanta och reella 2×2 -matrisen $\mathbf{A}$ har egenvärdena λ_1 och λ_2 , båda $\neq 0$, är origo en punkt av någon av följande typer:

Sadelpunkt

$$\lambda_{1,2} \text{ reella, olika tecken, } \mathbf{x}(t) = c_1 e^{\lambda_1 t} \mathbf{k}_1 + c_2 e^{\lambda_2 t} \mathbf{k}_2, \\ \mathbf{x}(t) = 0 \text{ en } \mathbf{instabil} \text{ lösning}$$

Nod

$$\lambda_{1,2} \text{ reella, samma tecken } \mathbf{x}(t) = c_1 e^{\lambda_1 t} \mathbf{k}_1 + c_2 e^{\lambda_2 t} \mathbf{k}_2 \\ \mathbf{x}(t) = 0 \text{ } \mathbf{instabil} \text{ om } \lambda_{1,2} > 0, \mathbf{stabil} \text{ om } \lambda_{1,2} < 0$$

Spiral

$$\lambda_{1,2} = \alpha \pm i\beta, \quad \alpha, \beta \neq 0 \quad \mathbf{k} = \mathbf{a} + i\mathbf{b} \\ \mathbf{x}(t) = c_1 e^{\alpha t} (\mathbf{a} \cos \beta t - \mathbf{b} \sin \beta t) + c_2 e^{\alpha t} (\mathbf{b} \cos \beta t + \mathbf{a} \sin \beta t) \\ \mathbf{x}(t) = 0 \text{ } \mathbf{instabil} \text{ om } \alpha > 0, \mathbf{stabil} \text{ om } \alpha < 0$$

Centrum

$$\lambda_{1,2} = \pm i\beta, \quad \beta \neq 0 \\ \mathbf{x}(t) = c_1 (\mathbf{a} \cos \beta t - \mathbf{b} \sin \beta t) + c_2 (\mathbf{b} \cos \beta t + \mathbf{a} \sin \beta t) \\ \mathbf{x}(t) = 0 \text{ en } \mathbf{stabil} \text{ lösning}$$

Oegentlig nod

$$\lambda_1 = \lambda_2, \text{ reella, bara "en" egenvektor} \\ \mathbf{x}(t) = c_1 e^{\lambda t} \mathbf{k} + c_2 e^{\lambda t} (t\mathbf{k} + \mathbf{p}), \text{ där } \mathbf{A}\mathbf{k} = \lambda\mathbf{k}, \mathbf{A}\mathbf{p} = \lambda\mathbf{p} + \mathbf{k} \\ \mathbf{x}(t) = 0 \text{ } \mathbf{instabil} \text{ om } \lambda > 0, \mathbf{stabil} \text{ om } \lambda < 0$$

Inhomogena linjära system, dvs $\mathbf{x}' = \mathbf{A}(t)\mathbf{x} + \mathbf{f}(t)$

Om $\mathbf{A}$ är konstant och $\mathbf{f}(t)$ består av summor av produkter av polynom, cos, sin och exponentialfunktioner, kan **ansats** användas.

Allmännare, om **fundamentalmatrisen** $\Phi(t)$ för det homogena systemet $\mathbf{x}' = \mathbf{A}(t)\mathbf{x}$ är känd: **variation av parametrar**, sätt $\mathbf{x} = \Phi(t)\mathbf{u}(t)$. Problemet blir $\Phi(t)\mathbf{u}' = \mathbf{f}(t)$,

$$(\text{med lösningen } \mathbf{x}(t) = \Phi(t) \int_{t_0}^t \Phi^{-1}(s) \mathbf{f}(s) ds + \Phi(t) \Phi^{-1}(t_0) \mathbf{x}_0.)$$

Högre ordningars ekvationer är ekvivalenta med system av första ordningens,

Om en ekvation är av ordning n i y , inför $z_1 = y, z_2 = y', \dots, z_n = y^{(n-1)}$.

Ekvationen motsvarar $z_2 = z_1', z_3 = z_2', \dots, z_n = z_{n-1}'$ och den ursprungliga ekvationen, uttryckt i z :na.